



Status for energiselskabernes energispareindsats 2019

Kontor/afdeling
Center for
energieffektivisering

Dato
20. juni 2020

J.nr. 2020-7240

MIVF/ LAGR

Ifølge Energieffektiviseringsdirektivets (EED) artikel 7 har Danmark i perioden 2014-2020 en forpligtelse til at opnå årlige besparelser på 1,5 pct. af slutforbruget ekskl. forbruget til transport, hvoraf mindst 75 pct. af den samlede forpligtelse skal findes i selve slutforbruget. Denne forpligtelse over for EU opfylder Danmark frem til og med 2020 gennem energiselskabernes energispareindsats, (ESO). ESO er en frivillig aftaleordning, hvor net- og distributionsselskaberne har forpligtet sig til at opnå besparelser hvert år.

Energisparemålet for 2017 var på 10,1 PJ. Målet for 2018 og 2019 er fastsat til 10,33 PJ, da der havde været stigninger i energiforbruget, og det samlede mål udregnes som en procentdel af forbruget af de respektive energiarter.

Rammerne og principperne for energibesparelser har været fastsat i frivillige aftaler med net- og distributionsselskaberne. Den seneste aftale om energiselskabernes energispareindsats (energispareordningen) er indgået d. 16. december og er gældende i perioden 1. januar 2017 til 31. december 2020. Aftalen opstiller væsentligt mere detaljerede krav til dokumentation og kvalitetssikring af de indberettede energibesparelser end tidligere aftaler. Samtidigt giver 2016-aftalen mulighed for at medregne energibesparelser fra yderligere tiltag, herunder store varmepumper til fjernvarmeproduktion, transport m.m. Omvendt er der på andre områder lukket for muligheden for at indregne energibesparelser, herunder fra biogasanlæg og markedspåvirkning (dvs. tiltag med konkrete tekniske løsninger, men uden at slutbruger kan identificeres).

Dette notat giver et status på forpligtelsen for energiselskabernes indberetning, samt selskabernes målopfyldelse.

Sammenfatning

Net- og distributionsselskaberne inden for el, fjernvarme, naturgas og olie har samlet indberettet energibesparelser på 10,36 PJ i 2019. Sparemålet for 2019 på 10,33 PJ er dermed nået.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk



Selskaberne har mulighed for at overføre en eventuel overopfyldelse af målet fra ét år til kommende år og dermed foretage færre besparelser i efterfølgende år. Ved udgangen af 2019 har energiselskaberne samlet set akkumuleret en målopfyldelse i forhold til den frivillige aftale på ca. 101 pct. over perioden 2006-2019, dog mangler oliebranchen 3 pct. og fjernvarmeselskaberne 2 pct. til og med 2019 målet.

Mere end halvdelen af de indberettede besparelser i 2019 er sket inden for produktionserhvervene. Husholdningernes andel er reduceret i 2019 og udgør under en fjerdedel af den samlede indberetning 2019. Inden for energiarter er der flest besparelser inden for fjernvarme og biomasse, hvor biomassen især har øget andelen af besparelser siden 2018.

De indberettede besparelser for 2019 resulterer i, at Danmark opfylder artikel 7 forpligtelsen i Energieffektiviseringsdirektivet. Det årlige besparelsesmål er således blevet opfyldt med 124 pct. og det akkumulerede mål med 105 pct.

Realiserede energibesparelser i 2019

De forpligtede selskaber indberetter hvert forår de besparelser, som selskaberne har realiseret det forgangne år. Oplysningerne i nærværende notat tager udgangspunkt i indberetninger, der gælder for 2019. Det er vigtigt at bemærke, at Energistyrelsens tilsyn med indberetningerne for 2019 kan føre til reduktioner i de indberettede besparelser. Dette tilsyn forventes færdiggjort ultimo 2020/primò 2021.

Tabel 1 viser det årlige sparemål, de samlede indberetninger og de enkelte branchers målopfyldelse for 2019. Tabellen viser, at selskaberne i 2019 samlet har realiseret besparelser svarende til godt 100 pct. af deres sparemål for 2019.

Tabel 1

(TJ)	Årligt sparemål 2019	Indberettede besparelser 2019	Målopfyldelse 2019
	TJ	TJ	%
Elselskaber	3.560	4.266	119%
Naturgasselskaber	2.040	2.953	144%
Fjernvarmeselskaber	4.210	2.779	66%
Olieselskaber	520	365	70%
I alt	10.330	10.363	100%

Tabel 1 - Energiselskabernes målopfyldelse i 2019 specifikt for året 2019. Det bemærkes, at selskaberne har mulighed for at overføre en eventuel overopfyldelse af målet fra ét år til kommende år og på tværs af de enkelte aftaleperioder.

Akkumulering af opnåede besparelser i perioden 2006-2019

Som nævnt har net- og distributionsselskaberne siden 2006 haft en forpligtelse til at realisere energibesparelser i slutforbruget. De årlige sparemål har været fastsat i aftaler mellem ministeren og brancheorganisationerne, og en over- eller underdækning kan overføres mellem de enkelte år inden for aftaleperioden.

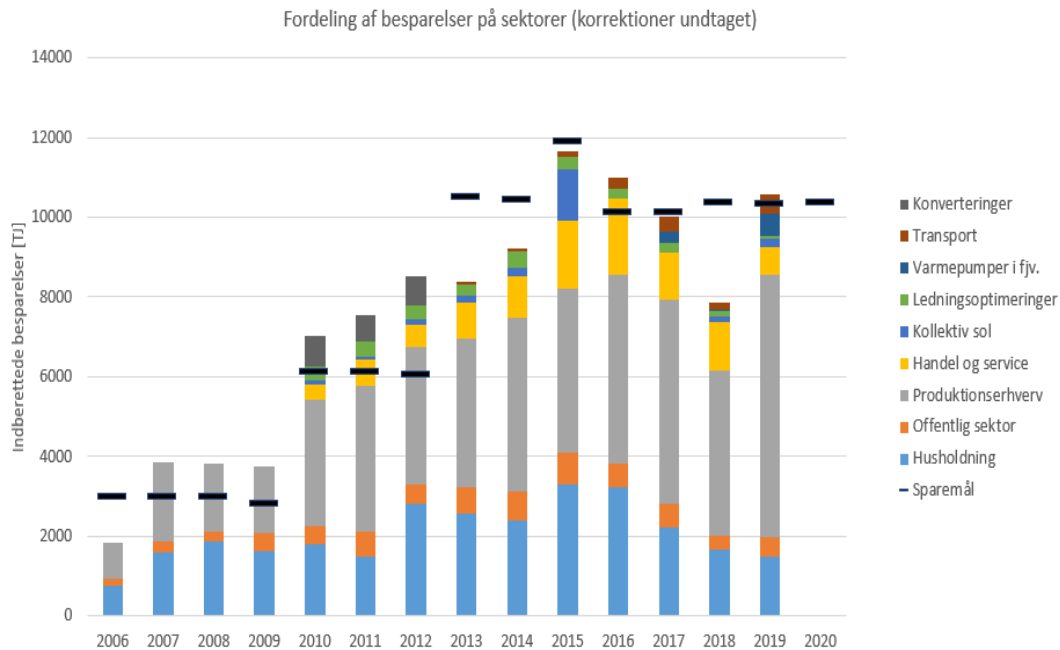
Tabel 2 viser, at brancherne samlet set over perioden 2006-2019 har en overopfyldelse på 1 pct. i forhold til det fastsatte akkumulerede sparemål for perioden hvilket er positivt.

	(TJ)	Elselskaber	Naturgasselskaber	Fjernvarmeselskaber	Olieselskaber	I alt
2006-2009	Sparemål	5.600	2.000	3.600	450	11.650
	Indberettede besparelser	6.077	2.235	4.477	465	13.254
2010-2012	Sparemål	8.700	3.300	5.700	538	18.238
	Indberettede besparelser	10.506	3.984	7.791	820	23.101
2013-2016	Sparemål	17.620	8.400	15.800	1.052	42.872
	Indberettede besparelser	16.151	8.090	14.913	960	40.114
2017	Sparemål	3.620	2.100	4.100	280	10.100
	Indberettede besparelser	2.566	3.652	3.397	175	9.790
2018	Sparemål	3.660	2.090	4.310	280	10.340
	Indberettede besparelser	3.379	912	3.324	273	7.888
2019	Sparemål	3.560	2.040	4.210	520	10.330
	Indberettede besparelser	4.266	2.953	2.779	365	10.363
Total	Sparemål total	42.760	19.930	37.720	3.120	103.530
	Indberettede besparelser total	42.945	21.826	36.681	3.059	104.511
	Samlet målopfyldelse pr 1. januar 2020	100%	110%	97%	98%	101%

Tabel 2 – Energiselskabernes målopfyldelse over perioden 2006-2019

I figur 1 nedenfor ses indberettede besparelser for de enkelte år fordelt på sektorer, og den totale indberetning sammenholdes med sparemålene i de frivillige aftaler for perioden 2006-2019. Det fremgår, at der generelt set er overopfyldt i årene 2007 – 2012 mens der generelt er underopfyldt siden 2013.

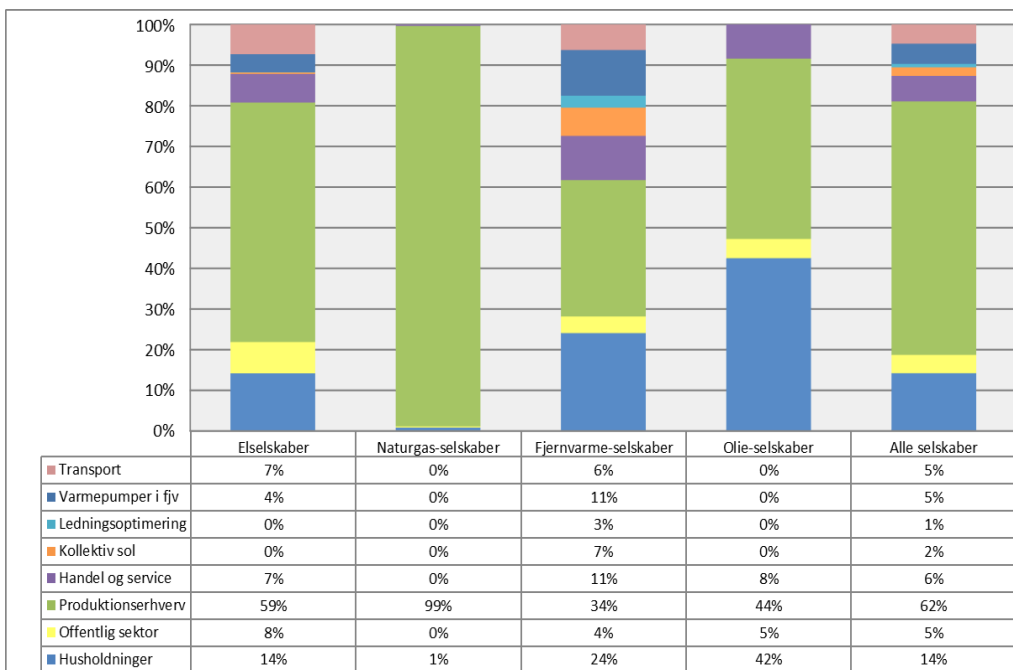
Som nævnt tidligere ses der desuden en betydelig vækst i andelen af besparelser inden for produktionserhverv, særligt i 2019.



Figur 1 - Selskabernes besparelser fordelt på sektorer

Besparelserne fordelt på sektorer

Figur 2 viser, at over 60 pct. af selskabernes indberettede besparelser i 2019 har fundet sted i produktionserhverv, mens husholdninger stod for 14 pct. Alle andre sektorer stod hver i sær for under 10 pct. af de indberettede besparelser.

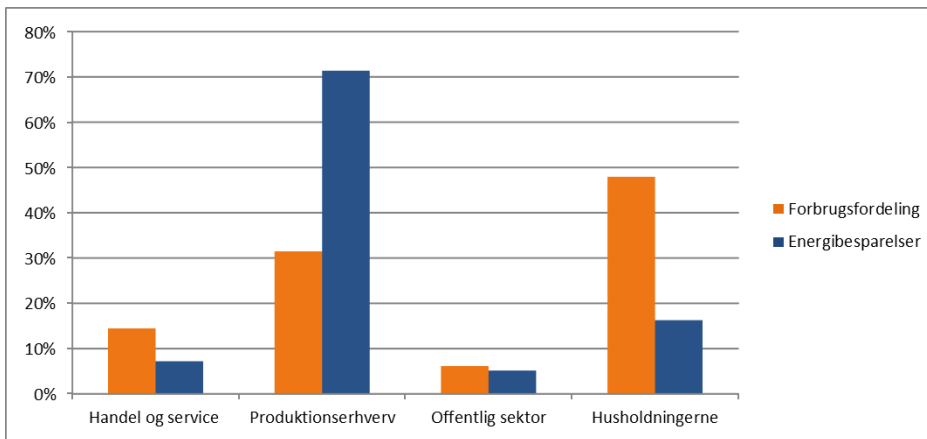


Figur 2 - Selskabernes besparelser fordelt på sektorer

Fordeling af besparelser på sektorer sammenlignet med forbrugsfordelingen

Udviklingen i forholdet mellem de realiserede energibesparelser og andelen af energiforbruget i de respektive sektorer følger den udvikling, der har været de seneste år, og fordelingen i 2019 er i vid udstrækning identisk med hvad der er set tidligere år.

Figur 3 illustrerer fordelingen af energiforbruget i 2018¹ samt fordelingen af realiserede besparelser i 2019 på sektorerne handel og service, produktionserhverv, offentlig sektor og husholdninger.



Figur 3 - Fordelingen af Danmarks energiforbrug i 2018 samt selskabernes indberettede besparelser i 2019 fordelt på sektorer. Energibesparelser opnået i forbindelse med netoptimering og transport er ikke medtaget i forbrugsfordelingen.

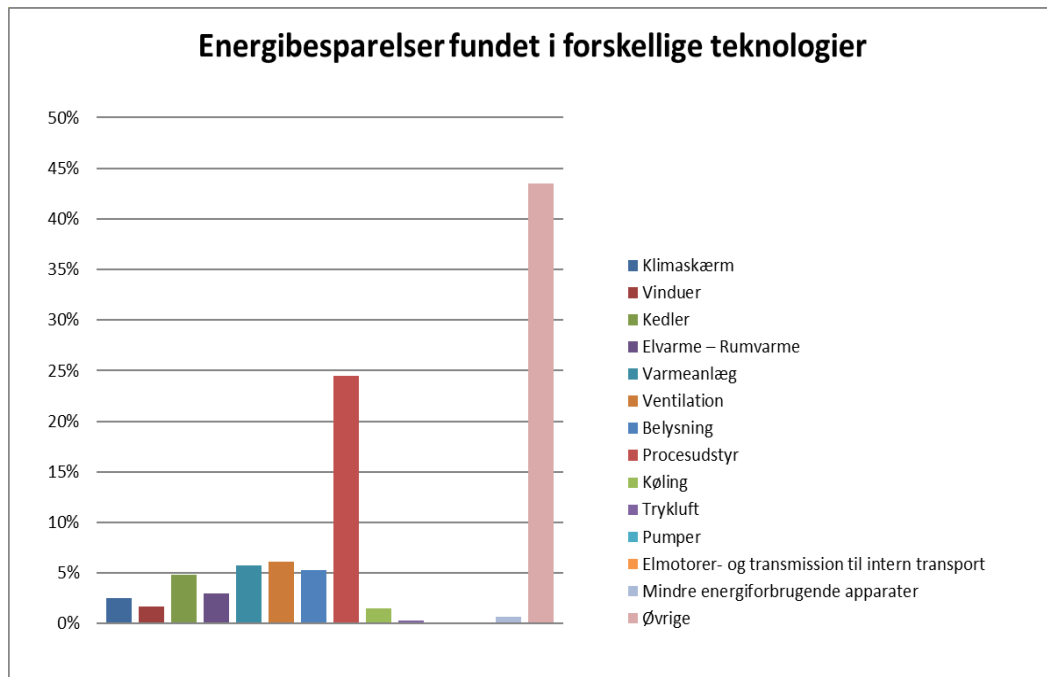
Det fremgår, at andelen af besparelser realiseret i produktionserhverv er større end den tilsvarende andel af energiforbruget i produktionserhverv. Tilsvarende er andelen af besparelser i husholdninger mindre end forbrugsandelen i husholdninger. For handel og service samt offentlig sektor ligger andelen af energiforbrug og -besparelser forholdsvis tæt.

Der er to overordnede forklaringer på dette. I energispareaftalen fra 2016 er der indført skærpede krav til dokumentation. Det medfører, at det er blevet relativt mere omkostningstungt at realisere mindre energispareprojekter, som typisk realiseres i husholdningerne. Derudover vurderer Energistyrelsen på baggrund af tilbagemeldinger fra energiselskaberne, at der realiseres forholdsvis flere besparelser inden for produktionserhverv, fordi selskaberne finder det lettere og mere omkostningseffektivt at identificere og realisere energibesparelserne i denne sektor. Dette skyldes blandt andet, at besparelspotentialerne for de enkelte tiltag ofte er større i virksomhederne end fx i husholdningerne.

¹ Baseret på tal fra Energistatistikken 2018, som er de nyeste tilgængelige tal. Energistatistikken for 2019 offentliggøres i efteråret 2020.

Fordeling af energibesparelser opdelt på teknologier

Figur 4 viser, at en mere end halvdelen af energibesparelserne er blevet realiseret ved gennemførelse af projekter inden for procesudstyr og øvrige.



Figur 4 - Fordeling af net- og distributionsselskabernes indberettede energibesparelser på teknologier. Data for solvarme, ledningsoptimering, transport og konverteringer er ikke medtaget på figuren.

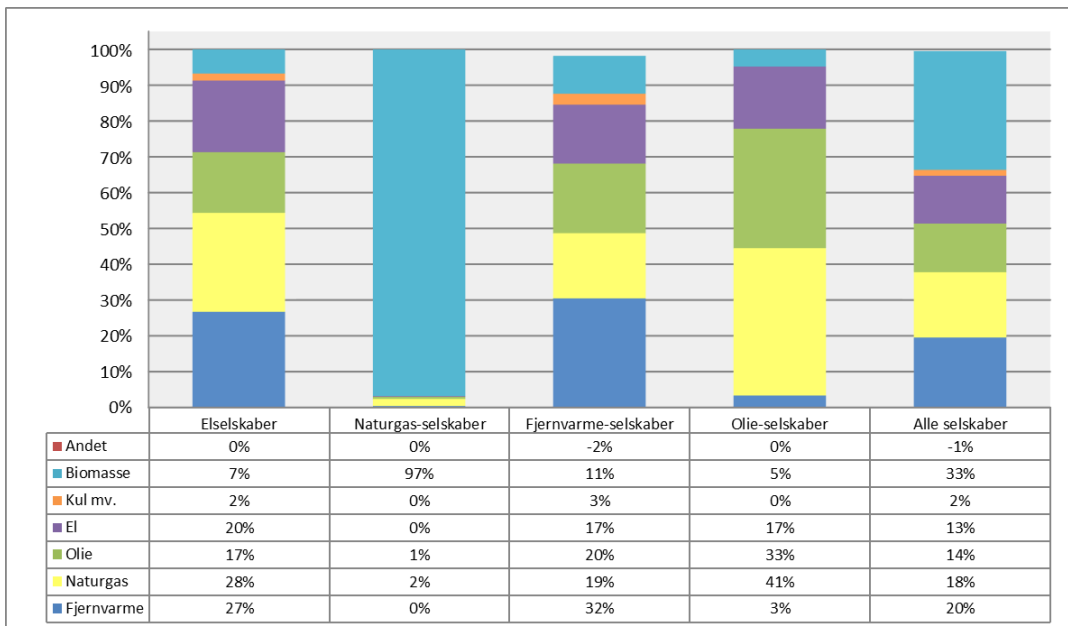
De væsentligste ændringer set i forhold til 2018 er, at andelen af energibesparelser ved næsten alle sektorer, med undtagelse af procesudstyr og øvrige², bliver tilnærmelsesvis halveret. Dette kan blandt andet skyldes, at der i indberetningen for 2019 er en overrepræsentation af større projekter som har været længe under vejs.

Fordeling af energibesparelser på energiarter

I forhold til energiarter udgør biomasse den største besparelse svarende til 33 pct. og der er fra 2018 er der sket en stigning fra 19 pct. til 33 pct. Figur 5 herunder viser desuden, at fjernvarme og naturgas udgør hver ca. en femtedel mens el og olie hver er ca. en sjattedel.

Det ses desuden, at selskaberne ikke som førhen fortrinsvis indberetter besparelser inden for egen energiarart. I 2019 er der realiseret flest besparelser inden for hhv. el- og naturgas-selskaberne.

² Primært biogas

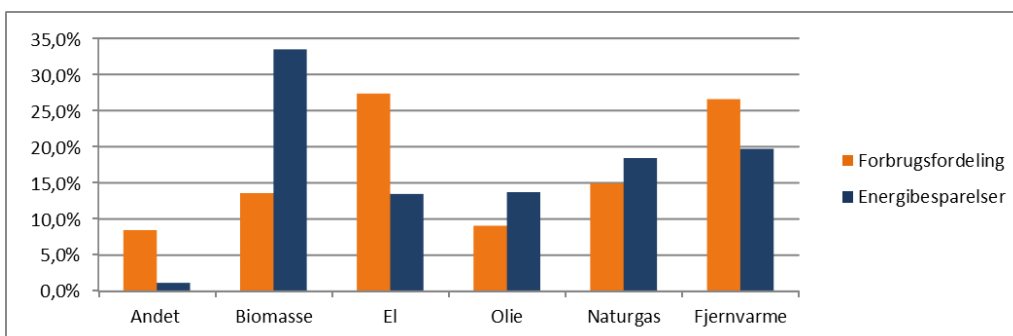


Figur 5 - Selskabernes besparelser fordelt på energiarter for 2019.

Fordeling af besparelser på energiarter sammenlignet med forbrugsfordelingen

I figur 6 sammenlignes det endelige energiforbrug i 2018 fordelt på energiformer med andelen af besparelser, der er blevet realiseret i 2019 inden for de tilsvarende energiformer.

Figuren illustrerer, at der særligt inden for biomasse gennemføres mange besparelser i forhold til andelen af forbrug, hvorimod andelen af besparelser, der realiseres inden for el og "andet", der omfatter kul og vedvarende energi anvendt direkte i slutforbruget, er betydeligt mindre end andelen af det samlede forbrug.



Figur 6 - Fordelingen af Danmarks energiforbrug i 2018 samt selskabernes realiserede energibesparelser i 2019 fordelt på energiarter. Energiforbrug og besparelser i forbindelse med transport er ikke medtaget.